

Grundnotat om

Europa-Kommissionens forslag til Rådets direktiv om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger, KOM (2009) 28 af 2. februar 2009.

Notatet sendes til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Skatteudvalg.

1. Resumé af forslaget

Formålet med forslaget til et nyt rådsdirektiv om gensidig bistand ved inddrivelse af skatter, afgifter og andre foranstaltninger er at effektivisere inddrivelsen og øge inddrivelsesprovenuet ved inddrivelse af udenlandske fordringer. Forslaget indeholder regler om udvidelse af anvendelsesområdet til at omfatte andre skatter og afgifter end dem, der allerede er dækket af den eksisterende lovgivning, og obligatoriske socialsikringsbidrag. Forslaget indeholder desuden regler om ensartede akter, indhentelse af nødvendige oplysninger, spontan udveksling af oplysninger og nationale embedsmænds kompetence til at agere på andre medlemsstaters territorium.

2. Baggrund

Direktivforslaget skal erstatte rådsdirektiv 1976/308/EØF af 15. marts 2009, som kodificeret ved direktiv 2008/55/EF af 26. maj 2008, der siden 1976 har reguleret samarbejdet mellem medlemsstaternes myndigheder om inddrivelse af skatter og afgifter. Sådanne regler er nødvendige, fordi nationale bestemmelser om inddrivelse kun kan anvendes inden for nationale territorier.

Udviklingen har betydet, at mobiliteten for personer og kapital bliver stadig større, og lovovertrædere udnytter de territorielle begrænsninger i myndighedernes kompetencer.

Bestemmelserne om fri bevægelighed i EF-traktaten gør det vanskeligt for medlemsstaterne at anmode om garantier for betaling af skyldige skatter på deres territorium. Medlemsstaterne anmoder derfor i stigende grad andre medlemsstater om bistand ved inddrivelse. (I 2003 modtog medlemsstaterne 3.355 anmodninger om bistand; i 2007 var dette tal steget til 11.794 – Kommissionens oplys-

ninger i forslaget's begrundelser). De reelt inddrevne beløb androg imidlertid kun ca. 5 pct. af de beløb, for hvilke der var anmodet om bistand til inddrivelse.

I denne situation – med et stigende behov for bistand ved inddrivelse, men indtil videre dårlige resultater – finder Kommissionen det nødvendigt at gennemføre forbedringer af ordningen for gensidig bistand ved inddrivelse. Sådanne forbedringer rettes mod at ændre kravene til bistandsanmodninger og udvikle en ordning med spontan udveksling af oplysninger.

Samtidig indebærer forslaget om udvidelse af den nye lovgivnings anvendelsesområde til at omfatte alle skatter og afgifter og hæftelser for tab i forbindelse med manglende betaling af skatter og afgifter også et behov for en ny form for planlægning af den gensidige bistand ved inddrivelse mellem medlemsstaterne.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i EF-Traktatens artikel 93 og 94, der begge kræver høring af Europaparlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt enstemmig vedtagelse af medlemsstaterne.

4. Nærhedsprincippet

I nærhedsnotat afgivet til EUU og SAU den 17. februar 2009 er oplyst, at Kommissionen har anført, at målene i forslaget ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne. For at få en effektiv ordning for bistand ved inddrivelse er det nødvendigt at vedtage fælles regler og ensartede akter. Som bekræftet i adskillige kommissionsdokumenter kræver kampen mod skattesvig desuden foranstaltninger på EU-niveau.

Kommissionen anser derfor forslaget for at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Den danske regering er enig heri.

5. Formål og indhold

Formålet med forslaget til et nyt rådsdirektiv om gensidig bistand ved inddrivelse af skatter, afgifter og andre foranstaltninger er at effektivisere inddrivelsen og øge inddrivelsessatsen ved inddrivelse af udenlandske fordringer.

Kapitel I indeholder almindelige bestemmelser med beskrivelse af genstanden (artikel 1), anvendelsesområdet (artikel 2) og organisatoriske bestemmelser (artikel 3). Det foreslås om anvendelsesområdet, at direktivet finder anvendelse på alle skatter og afgifter, der opkræves af eller på vegne af en medlemsstat eller på vegne af Fællesskabet, og på skatter og afgifter, der opkræves af eller på vegne af en medlemsstats territoriale eller administrative underenheder, samt som noget nyt obligatoriske socialsikringsbidrag. Endvidere foreslås nye regler om medlemslandenes organisering af myndighedssamarbejdet.

Kapitel II omhandler udveksling af oplysninger. Ud over den eksisterende mulighed for at anmode om oplysninger (artikel 4) skal medlemsstaterne kunne ud-

veksle oplysninger spontant om refusion af skatter (artikel 5). Derudover foreslås nye regler om, at embedsmænd fra den bistandssøgende medlemsstat vil kunne være til stede på administrative kontorer i den bistandssøgte medlemsstat eller deltage aktivt – med samme beføjelser som embedsmændene fra den bistandssøgte medlemsstat – i administrative undersøgelser i den bistandssøgte medlemsstat (artikel 6).

Kapitel III omhandler bistand til meddelelse af dokumenter (artikel 7-8). Proceduren for meddelelse for at opnå forkyndelse over for skyldneren foreslås forenklet, idet der forudses en høj grad af automatisering.

Kapitel IV omhandler inddrivelsesforanstaltninger eller retsbevarende foranstaltninger - foreløbige retsmidler - som arrest eller afbrydelse af forældelse. Betingelserne for at fremsætte en anmodning foreslås lempet med den begrundelse, at erfaringer viser, at jo ældre fordringen er, jo mindre er chancerne for inddrivelse.

Under visse omstændigheder vil det blive muligt at indsende anmodninger om inddrivelse på et tidligere stadium (artikel 10).

Den foreslåede ensartede akt for eksekution i den bistandssøgte medlemsstat (artikel 11) forventes at imødegå behovet for at få nationale akter anerkendt, ajourført, erstattet af en tilsvarende akt eller oversat.

For så vidt angår retsbevarende foranstaltninger, vil direktivet også dække situationer, hvor fordringen endnu ikke er genstand for en akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat (artikel 15). Dette forventes, at bidrage til at forhindre situationer, hvor lovovertrædere planlægger insolvensbehandling, inden der etableres en eksekutionsakt. Vedtagelsen af en ensartet akt, som giver mulighed for at træffe retsbevarende foranstaltninger i den bistandssøgte medlemsstat bør danne baggrund for sådanne foranstaltninger, igen uden at det er nødvendigt at få anerkendt, ajourført, erstattet eller oversat nationale akter.

Forslaget indeholder endvidere nye regler med vægt på forfaldstidspunktet om beregningen af den femårige periode, der afgrænser forpligtelsen til at yde bistand ved inddrivelse (artikel 17).

Ordringen for suspension eller afbrydelse af forældelsen ændres for i en ny retlig ramme på at gøre den lettere at anvende og sikre bedre muligheder for inddrivelse (artikel 18).

Et garanteret minimum for omkostninger, der kan dækkes, hvis personen ikke frivilligt betaler det skyldige beløb, vurderes at kunne tilskynde den bistandssøgte medlemsstat til at afsætte tilstrækkelige ressourcer til bistand ved inddrivelse (artikel 19).

Kapitel V indeholder generelle regler om alle typer bistanstanmodninger. De angår anvendelsen af standardformularer, elektronisk kommunikation (artikel

20), anvendelse af sprog (artikel 21), den lovgivning, der finder anvendelse på eksekutionen af en anmodning (artikel 22), og offentliggørelse af dokumenter og oplysninger (artikel 23).

Kapitel VI indeholder afsluttende bestemmelser. I sager, hvor dette direktiv finder anvendelse, foreslås, at medlemsstaterne ikke må anvende andre aftaler om gensidig bistand (artikel 24).

Bestemmelserne i kapitlet omhandler også Inddrivelsesudvalget (artikel 25), gennemførelsesbestemmelser (artikel 26), evaluering (artikel 27), gennemførelse (artikel 28), ophævelse af det eksisterende direktiv (artikel 29) og direktivets ikrafttrædelse (artikel 30).

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med proceduren i EF-traktatens artikel 93 og 94. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Den gældende lovgivning er baseret på direktiv 1976/308/EØF af 15. marts 1976 som kodificeret ved direktiv 2008/55/EF af 26. maj 2008 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger.

Det vurderes, at forslaget vil have konsekvenser for gældende dansk ret, og der må forudses en ajourføring af den danske gennemførelseslovgivning, lovbeholdning nr. 778 af 16. september 2002 samt ændring af regler om forældelse.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Gennemførelse af direktivforslaget vil medvirke til at begrænse utilsigtede provenutab, der opstår ved manglende inddrivelse af restancer. Direktivet vil på længere sigt have en positiv virkning for statsfinanserne og samfundsøkonomien, hvis størrelse det dog ikke er muligt at skønne over.

Gennemførelse af direktivforslaget forventes at medføre et behov for øgede ressourcer i SKAT, herunder udgifter til systemudvikling. Der kan ikke skønnes mere præcist over størrelsen heraf, før direktivets endelige udformning kendes. Hvis de forudsatte automatiseringer skal integreres i SKATs planlagte EFI (et fælles inddrivelsessystem), kan der forventes betydelige administrative udgifter, især hvis de foreslåede automatiseringer ikke umiddelbart kan tilpasses EFI.

Forslaget har ikke konsekvenser for hverken miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Direktivforslaget sendes i høring hos Advokatsamfundet, DI, KL, Danske Regioner, Center for Kvalitet i Reguleringen, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Forsikring og Pension, Forvaltningshøjskolen, Justitsministeriet, Den danske Dommerforening og Dommerfuldmægtigforeningen og SKAT.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark kan umiddelbart støtte Kommissionens målsætning og forslaget. Enkelte punkter kræver dog en nærmere undersøgelse.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemslandene kan i vidt omfang støtte det fremsatte direktivforslag, men har under de hidtidige forhandlinger dog udtrykt forbehold over for flere af de forslag, der er nye (f.eks. udvidelse af anvendelsesområde, udenlandske embedsmænds tilstedeværelse i andre medlemslande, suspensions- og forældelsesregler, komitéproceduren) i forhold til det gældende rådsdirektiv.